

27. Kämpen Grimborg.

I.

MELODI.
Översikt.

a. BO, B.F.A. nr 20 b; även I.N.E. Saml. O. A. (D)	f. IÖ, S.L.S. 508, 85. (J)
b. IÅ, Nyl. III, 11 (C)	g. KO, S.L.S. 352, 54.
c. BR, S.L.S. 204, 305.	h. MU-OR, S.L.S. 50, 16.
e. NA, S.L.S. 352, 55. (I)	i. ÅI, S.L.S. 46, 85. (G)

Varianter. a. NI, Borgå, Kurböle.
Sj. Lovisa Blomkvist, f. 1846.

Fonogr. Otto Andersson.
Kop. G. Dahlström 1908.

Grin-ni-borg han sad-la-de sin gån-ga-re grå, så re--do han

upp till ko-nungens gård. Vem skall fö-ra vå-ra

ru-nor så väl, med ä-ran.

b. NI, Ingå.

Och stall-bro-der tal--te till stall--bro-der sin:

Har du ej lust att gif--ta dig än? Och vem skall

fö-ra vå-ra ru-nor så väl, med den ä-ran.

c. NI, Bromarv.

Uppt. E. Hedman 1910.

Stal-le-bro-der sa-de till stal-le-bro-der sin: Ha du ej

lust till att gif - ta dig än? Men vem skall nu fö - ra vå - ra
ru - nor så väl, med den ä - ran.

d. *Ni, Sibbo.*

Och stallbroder sa - de till stallbror sin: Och har du int tänkt att
gif - ta dig än? Men vem skall fö - ra vå - ra ru - nor så väl med den ä - ran.

e. *Åb, Nagu, Vansor.*

Sj. *Evert Sundholm*, f. 1866.

Uppt. *Greta Dahlström* 1923.

Stall - bro - der sa - de till stall - bro - der sin: Har du in - te tänkt att gif - ta dig
än? Men vem skall fö - ra vå - ra ru - - nor så väl med den ä - ran.

f. *Åb, Iniö, Jumo.*

Sj. *Emilia Erkas*, f. 1866.

Uppt. *Alfhild Adolfsson* 1928.

Och stall - bro - der sa - - de till stall - bro - der sven: Och
har du in - tet lust till att gif - ta dig än? Tral - la - la - la, tral - la - la - la,
tra - la - la. Och har du in - tet lust till att gif - ta dig än?

g. *Åb, Korpo, Galtby.*

Sj. *Elna Sjöfelt*, f. 1888.

Uppt. *Greta Dahlström* 1923.

Där sto - do två hjäl - tar på det nor - dis - ka fjäll. De

häl - sa - de var - an - dra Guds frid och god kväll. Tral - la - de - ri, tral - la - de - rej,
tral - la - de - rej. De hä - sa - de var - an - dra Guds frid och god kväll.

h. Öb, Munsala.

Uppt. J. A. Strandberg 1895.

Stall - bro - dern sa - - de till stall - bro - dern sin: Och har du in - te
lust till att gif - - ta dig än? Sjung af - ton var, fa - do e - do, e - do
e - - la lej. Och har du in - tet lust till att gif - - ta dig än?

i. Ål, Föglö-Jomala-Lemland.

Uppt. J. A. Sjöblom 1894.

Där sto - do två käm - par på den nor - - dis - ka fjäll. De
häl - sa - de var - and - - ra god af - ton och god kväll. Af - ton
vår fral - lal - lej fral - lal - lal - - - - lal - lal - lal - - - - lal - lal - la -
lej. De hä - sa - de var - and - ra god af - ton och god kväll.

- A. PO, Nyl. III, 8. (d)
 B. HI, S.L.S. 367, 69.
 C. IÄ, Nyl. III, 11. (b)
 D. BO, I.N.E. Saml. O.A. (a)
 E. VÖ, R5, 186, 9.

- F. VÅ, S.L.S. 40, 29.
 G. FÖ-JO-LE, S.L.S. 46, 85. (i)
 H. PÖ, S.L.S. 1, 115.
 I. NA, S.L.S. 352, 55. (e)
 J. IÖ, S.L.S. 508, 86. (f)

TEXT.
 Översikt.

A.

Pojo.

Varianter.

1. Och stallbroder sade till stall-
 bror sin:
 »Och har du inte tänkt att gifta dig än?»
 — men vem skall föra våra runor så väl
 med den äran —
2. »Jag skall visa dig fästemo fin,
 men gå inte dit, det kostar ditt liv.»
3. »Kära min stallbroder, visa mig dit,
 sjutusen gyllingar det vill jag giva dig.»
4. »Konungens dotter är så fager och
 så fin,
 men gå inte dit, det kostar ditt liv.»
5. Och Grimborg han salar sin gån-
 gare grå,
 sen rider han upp till konungens gål.
6. Han knappar på dörren med
 fingrarna små:
 »Statt upp, sköna jungfru, dra låsen ifrå.»
7. »Låsen så haver jag med stämpel
 fastsatt,
 att ingen så släpper jag in här i natt.»
8. Grimborg han tager upp dörren
 med kraft,
 att gångjärnen båga och låsena brast.
9. Hastigt kom budet för konungen in:
 »Grimborg han sover hos dottern din.»
10. »Sover nu Grimborg hos dottern
 min,
 då skall han komma aldrig mera ur
 min gål.»
11. Kungen lät uppkalla kring och
 mäla sitt land,
 att de skulle vara till redo alla man.
12. De rände på dörren med stavrar
 och spjut:
 »Är Grimborg där inne, visst kommer
 han ut.»
13. Grimborg han ut genom fönstret
 han såg,
 han såg intet himmelen för rök och eld.
14. »Kära mina hovmän, ni vänten
 liten stund,
 att jag får raska mig litet andorlund.»
15. Grimborg han ut genom dörren
 han språng,
 femtusen hovmän för fötterna dog.
16. Somliga han sparka och somliga
 han slog,
 men femtusen hovmän för fötterna dog.
17. Grimborg tar jungfrun uti sin
 gulevita lock,
 sen binder han henne vid saleknopp.
18. Grimborg han red och jungfrun
 mände löpa,
 så illa sina fötter hon mände sönderstöta.
19. Aldrig så var det en så liten
 en rot,
 de togo skinnstyckena av jungfrunes fot.
20. Aldrig så var det en så liten en
 sten,

de togo skinnstyckena av jungfrunes ben.

21. Grimborg red över trettimila skog,
aldrig talt han ett ord med sin jungfru så god.

22. Grimborg han breder ut kappan blå:
»Lyster sköna jungfrun att vila däruppå?»

23. Grimborg tar jungfrun uti sin famn:
»Vad tycker sköna jungfrun om en sådan en man?»

24. »Er vill jag hålla för en herre så båd,
som ni haver tatt mig från faders gål genom järn och stål.»

25. Och när som hon kommer till Grimborgs gål,
ute för han Grimborgs moder hon står.

26. »Varen välkommen, herr Grimborg här in,
gå nu upp i höggavelsbur och spela gulltärning med din unga fru.»

27. Kungen lät uppkalla och mäla sitt land,
att de skulle vara tillreds var endaste man.

28. »Kära mina hovmän, ni kläder er ej så falskt,
jag känner väl Grimborg, han är en vågehals.»

29. När som de kommo till Grimborgs gål,
ute för dem Grimborgs moder hon står.

30. »Sägen för oss var som Grimborg han finns.»
»Grimborg han är upp i höggavelsbur.»

31. De rände på dörren med stavrar och spjut:
»Finns Grimborg där inne, visst kommer han ut.»

32. Grimborg han ut genom fönstret han såg,
han såg inte himmelen för rök och eld.

33. Grimborg han ut genom dörren han språng,
sjutusen hovmän för fötterna dog.

34. Somliga han sparka, somliga han slog,
men sjutusen hovmän för fötterna dog.

35. Grimborg han salar sin gångare grå,
sen rider han till konungens gål.

36. »Vad gjorde du av de hovmän jag skicka dig i går?»
»De ligga på min gål alla slagna såsom får.»

37. »Ligger de på din gål alla slagna såsom får,
men så skall du aldrig mera komma ur min gål.»

38. Grimborg han svänger sin gångare om,
alla kungens tjänare slog alla på en gång.

39. Grimborg han torkar sin värja rö:
»Vor int ni en konung, skull ni rätt nu ligga dö.»

40. Grimborg han torkar sitt blodiga svärd:
»Och vor ni int min svärfar, så vor ni detta värd.»

41. »Och kära Grimborg, du stilla ditt svärd,
min dotter har du och den äst du värd.»
— men vem kan föra våra runor så väl med den äran —

B.

Hitis, Bolax. Ur F. B. Grönings visbok, dat. 1873. Uppt. Greta Dahlström 1924.

1. Stallebroder sade åt stallebroder
sin:
»Skall du nu intet gifta dig än?»
— men vem skall föra våra fanor så väl
med den äran —
2. »Väl så kunde jag gifta mig,
men var finner jag den, som liknar vid
mig?»
3. »Väl vet jag av den, som liknar
vid dig,
men friar du dit, så kostar det ditt
liv.»
4. »Dig så vill jag giva min gångare
vit,
om du är så god och lotsar mig dit.»
5. Så redo de bägge till konungens
gård.
Där spelade en hind och dansade en
hjort.
6. När som de kommo till konungens
port,
så syntes där porten av järn och av stål.
7. Grindborg han knapprar med
fingrarna små:
»Stig upp, sköna jungfru, skjut låsena
utavl!»
8. »Nu så är jag sovande och låsena
är på,
och ingen skall hit om midnattiden gå.»
9. Grindborg han tager i dörren med
hast,
att spikarna krokna och järnena de
brast.
10. Grindborg han satt sig på för-
gyllene skrin:
»Stig upp, sköna jungfru, slå i ett glas
vin!»
11. Grindborg han satt sig på för-
gyllene stol:
»Stig upp, sköna jungfru, kläd av mig
mina sko!»
12. »Jag är en konungs dotter, så
fager och fin,
och intet kläder jag av dig varken
strumpor eller sko.»
13. Grindborg han vredgas över
sådana ord.
Så springer han åt sängen med både
strumpor och sko.
14. Bådena kommo för konungen in,
att »Grindborg han sover hos dotteren
din.»
15. Konungen han bådard över hela
sitt land:
»I skolen vara tillred vid sextusen
man.»
16. Konungen han bådard över hela
sitt hov:
»Kära ni hovmänner, I kläden er i stål.»
17. De kommo till dörren med sta-
var och spjut:
»Är Grindborg här inne, visst kommer
han ut.»
18. »Kära ni hovmänner, I töven
liten stund,
ty jag måst först rusta mig litet annor-
lund.»
19. Somliga han sparka och som-
liga han slog,
att sextusen man inför Grindborgs
fötter dog.
20. Konungen han bådard över hela
sitt land:

»I skolen vara tillred vid tolvtusent man.»

21. »Kära ni hovmänner, I kläden er ej falskt.
I kännen väl Grindborg, han är en våghals.»

22. Konungen han bådar över hela sitt hov:
»Kära ni hovmänner, I kläden er vid stål.»

23. De kommo till dörren med stavrar och spjut:
»Är Grindborg här inne, visst kommer han ut.»

24. Somliga han sparkade och somliga han slog,
att tolvtusent man inför Grindborgs fötter dog.

25. Grindborg tog jungfrun i vitgulan lock,
så binder han henne vid sin sadleknopp.

26. Så redo de bägge genom tolv milars skog,
som int han talt med jungfrun ett så ringaste ord.

27. När som de kommo till mjölnaredamm,
så sågo de ej annat som hjärteblod som rann.

28. När som de kommo till mjölnaregård,
ute för honom sju konungar stod.

29. »Kära min fru moder, I sägen mig sant,
och eder vill jag giva en gyllene present.»

30. »Grindborg är ej hemma, han reste bort i går.
Han kommer intet hem förrän juni fyller år.»

31. Grindborg han satt sig i höga lofts spång.
Där spelte han guldtårningen med unga bruden sin.

32. Grindborg han ut genom fönstret såg.
Då såg han intet hemmet för rök och för damm.

33. Grindborg han ut genom dörren sprang,
och unga jungfrun kastade svärdet i hand.

34. Somliga han sparkade och somliga han slog,
att adertontusen man inför Grindborgs fötter dog.

35. Grindborg han red uppå konungens gård,
och ute för honom sju konungar stod.

36. Grindborg han drager sitt blodiga svärd:
»Vore du ej konung, så fore du den färd.»

37. »Grindborg, o Grindborg, du lindra ditt svärd!
Min dotter skall du få, ja, henne är du värd.»
— men vem kan föra våra fanor så väl med den äran —

C.

Ingå.

1. Och stallbroder talte till stallbroder sin:
»Har du ej lust att gifta dig än?»
— och vem skall föra våra runor så väl med den äran —
2. »Och fuller så vet jag av en jungfru så rik,
och friar du till henne, så kostar det ditt liv.»
3. »Och dig skall jag giva min gångare vit,
om du följer med och visar mig dit.»
4. »Och intet vill jag ha din gångare vit,
men nog skall jag följa med och visa dig dit.»
5. Så redo de båda över en bro,
där tio par kvarnar gingo i blod.
6. Sen redo de båda över en damm,
där rann intet vatten men kämpablod fram.
7. Och när som de kommo till sköna jungfruns gård,
sju blodiga huvun på stavlarna.
8. Och när som de kommo litet längre fram,
där står sköna jungfruns fader med tolv tusen man.
9. Men Grimborg han sparka och Grimborg han slog,
och tolv tusen kämpar för Grimborgs fötter dog.
10. Och Grimborg han sig till jungfruburen går:
»Stig upp, sköna jungfru, tag låsen från.»
11. »Nej, jag är en kungadotter så fin,
och intet behöver jag släppa dig in.»
12. Grimborg på dörren till jungfruburen sprang,
så att gångjärnen de krokna och låsen de sang.
13. Och Grimborg han satt sig på förgyllene stol:
»Kom hit, sköna jungfru, drag av mig mina skor.»
14. »Nej, jag är en konungadotter så god,
och intet så drar jag av dig dina skor.»
15. Och Grimborg han stickna vid sköna jungfruns ord,
han sprang upp i sängen med strumpor och skor.
16. Där sov han sedan, tills dagen var blå:
»Stig upp, sköna jungfru, följ mig härifrån.»
17. »Nej, jag är en konungadotter så grann,
och intet så vill jag ha dig till man.»
18. Så tog han sköna jungfrun i fagergulan lock,
och fäste den fast vid sin sadelknopp.
19. Och så rider han genom sju milan skog
utan att tala ett endaste ord.
20. Och intet fanns på vägen den minstaste sten,
som inte tog ett stycke av sköna jungfruns ben.

21. Och inte fanns på vägen den
minstaste rot,
som inte tog ett stycke från sköna jung-
fruns fot.
22. Och Grimborg han rider sig ut
i en lund:
»Och lyster sköna jungfrun nu vila en
stund?»
23. Och Grimborg han breder ut sin
kappa så blå:
- »Kom hit, sköna jungfru, och vila här
uppå.
24. Och vill du nu hålla mig för herre
och man,
eller vill du fara hem i ditt eget land?»
25. »Nej, dig vill jag hålla för herre
och man,
som har mig så fört genom sju konun-
galand.»
— men vem skall föra våra runor så väl
med den äran —

D.

Borgå, Kurböle. Sj. Lovisa Blomkvist, f. 1846. Uppt. Otto Andersson 1908.

1. Grinneborg han salade sin gån-
gare grå,
så rider han sig till konungens gård.
— vem skall föra våra runner så väl
med äran —
2. »Och Grinneborg han knappa på
dörren och slå:
»Statt upp, sköna jungfru, dra låsen
ifrån!»
3. »Jag haver min lås uti stämnan
satt,
att ingen skall komma till mig om natt.»
4. Grinneborg gjord fingren både
mjuka och små,
så tager han de sakta de låsen ifrån.
5. Och Grinneborg han satte sig på
förgyllande stol:
»Statt upp, sköna jungfru, dra av mig
mina skor!»
6. »Jag är en skön jungfru så fager
och så skön,
intet drar jag av er strumpor ej heller
era skor.»
7. Och Grinneborg han blev nu så
hasteligen vred.
- Han sprungo i sängen med strumpor och
skor.
8. Och hastigt kom budet för ko-
nungen fram:
»Grinneborg han sover hos dotteren
din.»
9. Och konungen sade till tolvtu-
sen hovmän:
»Ni klär eder alla i järn och stål.
10. Och kära ni min hovmän, ni
kläder ej er falskt.
Jag vet ju att Grinneborg han är en
vågehals.»
11. Och somliga han sparkade och
somliga han slog,
att tolvtusent hovmän för Grinneborgs
fötter dog.
12. Grinneborg to i jungfruns gull-
gula lock,
han bundo henne fast uti sadeleknopp.
13. Grinneborg han red över skog
och mark,
till dess han kom till sitt eget slott.

14. På marken fanns intet så liten
en rot,
som inte rev stycke av jungfrunens fot.

15. På marken fanns inte så liten en
gren,
som inte rev stycke ur jungfrunens ben.

16. På marken fanns inte en så liten
en kvist,
som inte rev stycke av jungfrunens bröst.

17. Grinneborg gick upp uti höga
valbur.
Han lekte och han spelte allt med sin
unga brud.

18. Och Grinneborg han ut genom
fönstret såg.
Han såg där ingen dag ut för kulor och
krut.

19. Och Grinneborg han torkar sitt
blodiga svärd:
»Vore ni ej min svärfar, så detta vore
ni värd.»

20. »Du Grinneborg, du Grinneborg,
du hejda ditt svärd.
Min dotter skall du få och henne äst du
värd.»

E.

Vörå. Uppt. J. E. Wefvar.

1. Det bodde två kämpar på no-
västan fjäll,
som älska varandra ett godan kväld.
— men vem skall då föra våra ronnor
så väl
med den äran —

2. Stallbrodren talte till stallbrodren
sin:
»Har du ej lust till att gifta dig än?
Jag vet av en jungfru så fager och så
skön,
Gud give att det vore allra kärasten din.»

3. »Stallbroder, stallbroder följa mig
dit,
dig så vill jag giva min gångare så vit.»

4. När som vi redo till mölnare-
damm,
där rann inga vatten utan kämpeblod
fram.

5. När som vi redo till konungens
gård,
gärsgårdarne de voro av baraste stål.
På varje stöd, som mot gärsgården stod,
satt blodigt mannhuvud uppå.

6. När som vi redo till jungfrunens
grind,
där spela en hjort och där dansa en
hind.

7. När som vi redo till jungfrunens
bro.
»Statt upp, sköna jungfru, ta låset ifrån
dörn.»
»Nej ingen så har jag satt uti val,
ja, ingen så släpper jag in om natt.»

8. Grindborg han satte sig på röda
gullstol:
»Statt upp sköna jungfra, dra av me
mina skor.»

9. »Jag är en av konungadotter så
god,
jag drar ej av de varken strompor eller
skor.»

10. Grindborg han vredgades över
dessa ord.
Han sprang upp i sängen me strom-
por och skor.

11. Hastigt kom det budet till konungen in,
att »Grindborg han sover hos dottrena din.»

12. Konungen han ropte allt över sin gård:
»Kära mina hovmän, I kläder er av stål.

13. Kära mina hovmän, I kläder icke falskt,
jag känner Grindborg, den vågehals.»

14. De sparkade på dören med sprintskodder fot:
»Är Grindborg här inne, han kommer oss emot.»

15. »Kära mina hovmän, I töven liten stund,

att jag måst här rusta mig här litet annorlund.»

16. Grindborg han hastigt på dörena sprang,
att spikana de lossa och låsena de sang.

17. Somliga han sparka och somliga han slog,
och tolv tusen hovmän för fötterna där låg.

18. Grindborg han såg upp i höganvalls bur,
där såg han tolv kämpar inträda på lur.
Grindborg han ropa och vringsta som en häst,
de tolv utvalda kämpar så fällde där näst.
— men vem skall då föra våra ronnor så väl
med den äran —

F.

Vårdö. Uppt. J. Torckell 1893.

1. Och riddaren sadlar sin gångare grå,
sen rider han fram till sköna jungfruns gård.

2. Han klappade på dörren med fingrarna två:
»Statt upp sköna jungfru, drag låset ifrå!»

3. »Med ingen så haver jag stämмо lagt,
och ingen så släpper ja in om natt.»

4. »Statt upp stolts jungfru, me gladligt sinn,
för dörren här står aller kärestan din.»

5. »Och är du väl den, som jag skall ha,
vi för du icke guld uppå hästarna?»

6. Riddaren sparkade till dörren med hast,
så låset och riglarne sönderbrast.

7. Så satte han sig uppå rödan guld-stol:
»Statt upp sköna jungfru, drag av mina skor!»

8. »Du är icke den, som jag skall ha,
ej heller ja vill av dig skorna dra.»

9. Riddaren han vredgades, han skrek och han svor,
sprang därpå upp i sängen med båd strumpor och skor.

10. Och sedan han legat tills dagen ble ljus,
så rider han bort ifrån jungfrunes hus.

11. På morgon kom ett bud för konungen in:
»En riddare har sovit hos dottrena din.»

12. Så sadlade han sin gångare vit:
»Statt upp mina svenner, I kommen allt hit!»

13. Sen drogo de hän till riddarens gård,
där riddaren månde för porten stå.

14. »Du haver mig skymfat,» så kungen sad,
»men jag skall mig hämna, det lovar jag.»

G. (str. enl. B: 1 a, 1, 3, 7—9, 11—15, 32, 18, 18 a, 19 a¹, 19¹, 36). Föglö-Jomala-Lemland. Uppt. J. A. Sjöblom 1894.

H. (1 a, 1, 3, 3 a, 7, 8, 9, 11—15, 18, 18 a¹ 24. Fyrradiga strofer). Pörtom. Sj. Matts Jonasson Nordbäck. Uppt. Joh. Dahlbo 1882—83.

15. De slogos i timmar, de slogos i tre,
då konungen månde om förskoning be.

16. »Jag vill dig förskona, du lovar mig blott,
att din sköna dotter hon blir min lott.»

17. »Du är ju en riddare tapper och bård,
kom hit till min famn, kom bliv du min son.»

18. Sen drog de tillsammans till kungens gård,
i tolv runda dagar månd bröllopet stå.

I. (1, 3, 4, 18, 19). Nagu, Vansor. Sj. Evert Sundholm, f. 1866. Uppt. G. Dahlström 1923.

J. (1, 2, 19). Iniö, Jumo. Sj. Emilia Erkas, f. 1866. Uppt. Å. Adolfsson 1928.

OTRYCKTA
TEXTER.
Överstkt.

Avvikelser i G—J enligt B.

1 a¹ Där stodo två hjältar på den nordiska fjäll G; Det var ju två hjältar på nordiska fjäll H—1 a² De hälsade varandra god afton och god kväll G, H.

1¹ Den ena han sade H; Stallbroder G, I, J; till stallbroder s. G, J; till stallbrodern I; till stallbrodersven J—1² Har du intet lust till att . . . G, H, J; Har du inte tänkt g. d. ä. I.

2¹ Men intet haver jag någon fager ungersven J—2² Och intet har jag lust till att gifta mig än J.

3¹ Visst vet jag av en flicka G; Jag vet väl av en jungfru H; så fager och så skön G, H; Jag skall visa dig fästern fin I—3² till henne G, H; så våga skall d. l. H; det kostar d. l. I.

3 a Straxt togo han en båt och rodde till främmande land. Där inga vatten fanns utan tjänstebud som rann H.

4¹ Kära min stallbroder, följ nu mig dit I—4² Sjutusen gyllingar det vill jag giva dig I.

7¹ Och Grinneborg han knackade G; Och Runneborg han klappade H; med sina fingrar små G, H—7² Statt upp . . . H; Bad sköna jungfrun stiga G; dra reglarna ifrån G, H.

8¹ Jag är väl skön jungfru G; Jag är ju en skön jungfru H; i dag som i går G, H—8² Men aldrig står jag upp, drager G; Och intet stiger jag upp och drar H; reglarna ifrån G, H.

9¹ Grinneborg G; Och Runneborg H; blev rasande allt över såna ord G, H—9² Han sparkade G, H; till dörrarna G; med fötterna H; så att reglarna G, H; sprang av G; gå av H.

11¹ G. han satte sig på G; Och R. gick in och satte sig på en H; förgyllande s. G, H—11² Statt . . . H; Bed sköna jungfrun stiga upp, dra av sig sina skor G.

12¹ enligt 8¹—12² enligt 8² G; Och intet drager jag av dina skor H.

13¹ enligt 9¹—13² Han hoppade i sängen G; Han sprang upp i sängen H; med s. och med skor G, H.

14¹ Sen gingo där bud allt till . . . G; Straxt gick det ett bud till . . . H—14² han vilar hos G, H; sköna G; yngsta H; döttern d. G, H.

15¹ enligt 14¹; uti konungens land G; ifrån konungen ut H—15² Att där skall tillrustas tolvtusende krigsman G; Att tolvtusenden krigsmän skall redas ut H.

18¹ Mine gode herrar vänten l. s. G; Men

kära ni god vänner, jag väntar en stund
H—18² Att jag mig får tillrusta helt l. a.
G; Tills jag bliver klädder helt a. H; Att
jag får raska . . . I.

18^{a1} Så drog han uppå sig sin kopparhjälm
så grann G; Så klädde han sig en malm-
kopparvärja i sin hand H—18^{a2} Och vär-
jan den tog han uti sin ena hand G.

19¹ Den ena h. sparkade den andra . . .
J; sparkade G—19² Och tolv tusen krigs-
män framför hans f. d. J; Men femtusen
hovmän under fötterna dog, under fötterna
han drog I.

19^{a1} Sen gick han ut emot tolv tusende
krigsman G.

24² Så a. t. krigsmän för fötterna låg H.

32¹ G. h. tittade i fönsteret ut G—32² Han
kunde knappt se himmelen för bössor och
för spjut G.

36¹ G. h. torkar av . . . G—36² Vor du ej
min svärfar, visst vore du det värd G.

Om kv. saknas H; Trallalala, trallalala,
tralala J; Afton vår frallallej, frallallalla-
lallallallej G; *Upprepn. av sista versen.*

II.

- a. RE, S.L.S. 94, 37. (B)   d. LE, S.L.S. 512, 52.
b. LE, S.L.S. 512, 53.   e. FÖ-JO-LE, S.L.S. 46, 101. (F)
c. KÖ, S.L.S. 383, 34.   f. KO; HO, S.L.S. 75, 150. (D)

a. *Öb*, Replot, Söderudden.
Sj. *Fredrika Gädda*.

Uppt. Vilhelm Sjöberg 1904.

Där sått två käm-par i No-la fjäll, de häl-sa - de på var-ann en
kväll. Och stal-le - brö-der de vo-ro bå - - da, med järn och sköl-dar de
vor-do kläd-da. Och stal-le - brö-der de vo-ro bå - da, med järn och
sköl-dar de vor-do kläd - da.

b. *Ål*, Lemland, Järsö.
Sj. *Irene Palmros*, f. 1879.

Uppt. Alfhild Adolfsson 1929.

Där satt två käm - par en som-mar-kväll in-vid sin bo-ning i nor-dens
tjäll. Stallbröder vo - ro de, fö-ga räd-da, i järn och stål de beständigt kläd-da.

c. *Ål*, Kökar, Helsö.
Sj. *Matilda Eklund*, f. 1870.

Uppt. Greta Dahlström 1925.

Det satt två kämpar en sommarkväll in - vid sin bo-ning i Nordens
fjäll. Stallbröder vo-ro de, fö - ga räd-da, i järn och stål beständigt klädda.

d. *Ål, Lemland, Flaka.*
Sj. *Maria Hedlund, f. 1858.*

Uppt. *Alfhild Adolfsson 1929.*

e. *Ål. Föglö-Jomala-Lemland.*

Uppt. *J. A. Sjöblom.*

f. *Åb, Korpo; Houtskär.*

Uppt. *H. Fagersten 1900.*

De satt två käm-par en som-mar-kväll framför sin bo - ning i nordens
fjäll. Stall-brö - der vo - ro de, fö - ga räd - da, i järn och
stål be - ständigt kläd - da.

TEXT.
Översikt.

A. KO, S.L.S. 508, 87.
B. RE, S.L.S. 94, 55. (a)
C. VÖ; OR, S.L.S. 28, 233.
D. KO; HO, S.L.S. 75, 140. (f)

E. VÖ, R3, 165, 19.
F. FÖ-JO-LE, S.L.S. 46, 101. (e)
G. KH, S.L.S. 25, 4.

Varianter.

A.

Korpo, Maskinnämo. Ur *Viktoria Nymans vishäfte*. Uppt. *Alfhild Adolfsson 1928.*

1. Det satt två kämpar en sommar-
kväll
framför sin boning i nordens fjäll.
Stallbröder voro de, föga rädda,
i järn och stål beständigt klädda.

2. Men Grindborg hette väl en av
dem,
han grep om hornet med fingrar fem,
han sa: »Jag vågar att för min flicka
det fulla hornet i botten dricka.

3. Stallbroder, säg mig en trofast mö,
så röd som rosor, så vit som snö,
en kungadotter så skön och fager,
och henne genast till brud jag tager.»

4. Min stallbroder han svarade då:
»Om du på friareval vill gå,
en mö jag känner, så skön bland alla.
Att henne vinna lär svårt sig falla.»

5. Hon vistas uppå sin faders gård,
inom etthundrade kämpars vård.
Det kostar livet att dit sig våga
och efter jungfrur det minsta fråga.»

6. »Dit vill jag rida straxt», Grind-
borg skrek.
»Jag lockas alltid i bardalek.
Ej som små jungfrur jag går och krusar,
och kärleksyran mig ej mera rusar.»

7. Stallbroder sade: «Den käre vän,
den ditåt far kommer ej igen.
Den borgens kämpar de äro vilda,
och kungens hovmän ej heller milda.»

8. »O käre, visa mig vägen blott
till denna konungens borg och slott.»
»Ja», Grindborg sade, »ja, du skall hava
den gångaren vita, som bort kan trava.»

9. De kämpar redo i midnattsstund
igenom bergens helga lund.
En bäck de sågo bland blomstren flöda,
det var ej vatten, men blodet röda.

10. Staketet voro av ringa järn,
mot Grindborgs styrka ett ringa värn.
Med foten golven han sönderstötte,
och ingen väktare honom mötte.

11. Till jungfruns dörr gick han en-
säm då,
med järnsködd handske han klappar på.
»Statt upp, min sköna, skjut ifrån regeln
på dörren, ty annars jag bräcker spe-
geln.»

12. Men jungfrun svarade stolt och
fräck:
»Vem är den friare, djärv och käck?
Med ingen ännu jag möte stämde.»
Men hennes vrede ej Grindborg skrämdde.

13. På dörren lade han skuldran
bred,
så lås och rekel de föllo ned.
Den stolta friaren sig inträngde,
och dörren åter behändigt stängde.

14. Just inte hövelig han då var:
»Statt upp, min sköna, och var snart!
Det måste sig eder nu behaga,
att mina stövlar utav mig draga.»

15. På gyllene stolen han satte sig
ner,
men jungfrun svarade utom sig:
»Dina stövlar jag ej draga tänker,
din näsvishet mig för mycket kränker.»

16. Den stolte Grindborg bleknade
då,
han sprang i sängen med stövlar på.
Hans stora sporrar i denna villa
det vackra täcket nu rispar illa.

17. Det gick nu genast till kungen
bud:
»Med makt vill Grindborg sig taga brud.
Hos kungens dotter han redan vilar,
och till undsättning ej någon ilar.»

18. Och kungen ropte i vredesmod:
»Upp kämpar, gärningen kräver blod!
I stål er kläden, men passa tiden,
ty Grindborg är som björn i striden.»

19. De kämpar sprungo i fullt galopp,
och dörren ville de stöta opp,
när Grindborg hördes på dörren klämta,
han sa: »Jag kommer, men vänta,
vänta.»

20. Han kom som stormen på gräns-
löst hav.
Vart kämpahuvud han högg utav

som gräs av strå för vart hugg han gjorde,
strax ingen mer honom bida torde.

21. Men kort förrän det blev ljusan dag,
de föllo hundra för hans slag.
Sin stridshäst han till dörren ledde,
och sen till avresa sig beredde.

22. Han tog sin jungfru i snövit hand,
han sade: «Kom följ mig till mitt land!»
På sadelknappen han henne höjde,
och något motstånd han ej mera røjde.

23. Men Grindborg stannade intet förr,
än han kom framför sin moders dörr.
Där stod nu gumman och neg och sade:
»Välkommen hem, jag dig väntat hade.

24. Men säg mig, vem är den unga brud,
som dig nu följer i dyrbar skrud
med gyllne bälte och härligt smycke?
Hon måste vinna all världens tycke.»

25. Men Grindborg svarade, att:
»Hon är en kungadotter, mig hjärtligt kär.
Med svärdet haver jag henne tagit,
och hennes väktare nederslagit.»

26. På högan loft han följt sin mö,
med henne ville han leva, dö.
Han sa till henne: »Vill du min bliva,
och hand och hjärta åt mig giva?»

27. Jungfrun svarade blygsamt då:
»Vem är, som kan emot Grindborg stå?
Min man, min herre det må du vara,
ty du har styrka att mig försvara.»

28. Så hölls där bröllop, så dracks ur horn,
och lurar hördes från väktartorn.
Det unga paret till sängs man leder,
när midnatt sig över jorden breder.

29. Men kort förrän ifrån östansky den nya dagen sig börjar gry,
ett vapendrag över gården hördes,
av vilken sömnen för mången stördes.

30. En stålklädd hop utav hovmän stod
kring Grindborgs gård uti övermod.
In trängde kämpar, som hördes fråga,
om inte Grindborg sig ut törs våga.

31. De sköto på dörren med pilar och spjut:
»Är Grindborg hemma så skall han ut.»
Så ropte hela den vilda skaran,
men ännu hördes ej några svara.

32. Men Grindborg inom en vinds-
glugg låg.
För pilar och spjut han ej himlen såg.
Han sade: »Jag strax ut skall komma,
men annorlunda skall jag mig kläda.»

33. Hans unga brud var ej sen.
Hon krängde stövlarna på hans ben,
kring höften spände hon svärd och bälte,
sen satt hon hjälmen upp på sin hjälte.

34. Sen steg han ut på trappan bred,
han högg omkring sig på kämpased.
De remnade och de hjälmar kluddes,
de stolta hovmän ej mera yvdes.

35. De föllo tusende för hans svärd.
Den leken blev dem helt ömkansvärd,
och ingen enda sig orkar röra
att rida hem och budskap göra.

36. Men Grindborg var ej trött, ej feg.
Han genast på sin stridshäst steg.
Självt red tillbaks han till kungaborgen
och bådär kungen den nya sorgen.

37. Då steg han in till hans majestät,
så golvet sviktade för hans fjät.
Men kungens tjänare stodo bleka;
dem syntes svårt att med Grindborg leka.

38. Men kungen sade blott: »Svara mig,
de tappra hovmän jag sände dig
o säg, var äro de alla, alla?»
Jo, svar: »De vila nu i Valhalla.

39. De ligga många uppå min gård,
den leken blev dem för mycket svår.»
Och kungen ropte: »Jag hämd skall taga,
och hädan skall du ej mera draga.»

40. Och kungen med sina svenners
hop,
som svärden höjde med glädjerop,
tillstänger borggårn, dit Grindborg
trängde,
och hastigt sig på stridshäst svängde.

41. Hans svärd det blixtrade runt-
omkring

i denna hovmäns tillslutna ring.
Och intet sårad och intet stungen
han stod allena till slut med kungen.

42. Och Grindborg såg ut så fruk-
tansvärd.
Han blodet torkar utav sitt svärd.
Han sa till kungen: »Blott för din
krona
och för din dotter jag vill dig skona.»

43. Kungen sade: »Du man av järn,
tag du min dotter, bliv landets värn.
Är bättre jag har dig på min sida,
än för din framgång emot mig strida.»

44. Grindborg han red hem i frid,
och vad han gjorde det blev därvid.
Och ingen fiende sig vågar röra,
så länge svärdet han orkar föra.

B.

Replot. Ur en handskreven visbok. Uppt. Vilhelm Sjöberg 1904.

1. Där såt två kämpar i Nola fjäll,
de hälsade på varann en kväll.
Och stallebröder de vordo båda,
med järn och sköldar de vordo klädda.

2. Stallbroder talte till broder så:
»Och skall du inte gift dig i år?
Jag vet för dig en huld och fager flicka,
men fria dit, ja, du bör dig skicka.»

3. Och Grimborg hette ju en av dem.
Han tog om hornet med fingren fem.
Han sad: »Vi våga ju för min flicka,
det fulla hornet till botten dricka.»

4. Och Grimborg sätter de sporrar på.
Han salar på sin gångar grå.
»Broder, följ med mig ett stycke,
och jag skall visa ett mästerstycke.»

5. Herr Grimborg sätter sin hatt
uppå,
och spänner sedan sin kappa på.

»Statt upp min tjänar, och snör till
kragen,
jag ser det lider ju nedåt dagen.»

6. Och när de kommo till mjölar-
damm,
där rann blott kämpabloden fram.
Och när de kommo till borgegrinden,
där satt ett hovod på varje pinne.

7. Herr Grimborg gångar till loftet
fram,
han slår på dörren med järnskodd arm.
»Statt upp min sköna, och skjut av
regeln,
ty annars spräcker jag sönder spegeln.»

8. Så hastigt ryckes en locka opp,
däruti synes en hovoknopp.
»Med vem har jag den äran tala?»
»Herr Grimborg plägar man mig kalla.»

9. »Herr Grimborg jag dig ej släpper in,
min fader är ju så ond i sinn.
Om jag dig skole släppa inne,
ditt hovod sätter han på grinden.»

10. Herr Grimborg tager sin hankar åv,
så lätt han skjuter då kolven från.
Han sad: »Go afton, min sköna flicka,
med dig så vill jag nu genast ligga.»

11. Han sprang i sängen med sporrar på
och lade sig att vila så,
men kongadotteren under fällden,
den hela långa höstekvällen.

12. För kongen kommo då buden in:
»Herr Grimborg sover med dottren din.»
Och kongen ropar då över gården:
»Statt upp min tjenare och I min hovmän!»

13. Och kongen talte till hovmän all:
»Herr Grimborg är en svår kanalj.
I bören ej gå klädd i barkar,
jag känner Grimborg, han är en starker.»

14. De hovmän gingo till loftet fram,
båd spjut och sköld bar varenda man,
och kongen hördes vid dörren ropa:
»Kom ut Herr Grimborg med oss att språka.»

15. Herr Grimborg tittar genom ackon ut.
Han såg ej dagen för pilar och spjut.
Och Grimborg litet på dörren glänta:
»Jag kommer genast, men vänta, vänta.»

16. Han tar sju trappsteg i varje språng
och kilar över den gården lång
allt till det hörn, där han bundit hästen,
och blistrar på sitt folk förresten.

17. Och Grimborg fattar så genast mod;
sjutusen hovmän mot honom stod.
Men innan dagen hann upprinna,
man kunde ej en enda finna.

18. Herr Grimborg alle till marken slog,
och själva kongen för honom stod:
»Du har ju dräpt mina kämpar alla,
du kan ju över mitt land befalla.

19. Du legat vid min dotter i natt,
de andre har måst betala skatt.
Herr Grimborg, om det dig behagar,
så ligg med henne fast hela dagen.»

20. Herr Grimborg hörde de orden på,
han svänger på sin gångar grå.
»Hav tack herr konung, jag måst först äta.
Din dotter skall jag en stund förgäta.»

OTRYCKTA C. (str. enl. A: 1—44). Vörå, Oravais. Uppst. M. Thors 1892.
TEXTER. D. (1—44). Korpo; Houtskär. Uppst. H. Fagersten 1900.
Översikt. E. (1—3, 5—7, 8^a, 9¹⁻³, 10—20, 22—28, 29¹⁻⁴, 30—44). Vörå. Uppst. J. E. Wefvar 1875—1876.

F. (1—5, 8—13, 15¹14^{3,4}, 15²15 a¹15^{3,4}, 16—20, 22—26, 28—30, 32, 34, 36, 38, 39, 42²⁻³42 a¹42⁴, 43, 44). Föglö-Jomala-Lemland. Uppst. J. A. Sjöblom 1894.
G. (1—11, 13—20, 22, 23, 27—30, 32—34, 36, 37, 40, 42). Korsholm, S. Jungsund. Sj. Kristian Pellas. Uppst. Th. af Reeth 1891.

Avvikelser i C—G enligt A.

¹ S. v. de redan födda G.
² Grimborg C, D; Grynborg E; Grinneborg F—² fingren D; fingrer F—² J. vågar allt . . . C, E, G; Jag vill i afton allt för en f. F—² fyllda E, F, G; till botten d. C, D.

³ S. sök dig . . . F—³ En konungs dotter båd rik o. f. F—³ Jag henne . . . mig tager C; Ja, genast henne . . . E.
⁴ Men stallbrodern h. svarte d. D, G; svarar F—⁴ friarefärd F; friarevad G—⁴ blir svårt s. f. D; lär C, F, G.

5¹ H. bor allt C—5² Med etthundra k. v. C; I mitt hundra de kämpar stå E; kämpar svår G—5⁴ jungfrun C—G.

6² Det lyckas alltid G; Mig l. a. om barnalek E; av b. C, D—6³ jungfrun C; junfror E—6⁴ ej mer r. C, D; ej mer mig r. E; ej berusar G.

7¹ Men stallbrodern han sade då E; du k. v. C; men k. v. G; S. sade: den som dit far E—7² Kommer aldrig tillbaka igen D—7³ De . . . D, E; Ty . . . G—7⁴ ej äro milda G.

8¹ Ja, du skall visa . . . G—8² T. detta D; hov o. slott C, D, F, G—8³ ja, jag skall h. E; skall taga F—8⁴ D. gamla Viten G; bäst k. t. C, D, E, G; bäst k. draga F.

9¹ redo en m. C, D, F, G; Där red två k. G—9² I. borgens C, D; borggålms F; I. bergens till h. l. G; heliga C, D, F—9⁴ Som ej var v. F.

10¹ Staketen C—F; Fast det vore . . . G; av idel j. C—G—10³ Med fotakolven h. s. E; Ja, fasta golven h. s. F; Mot kolven foten h. s. G; kolven C; kloven D.

11¹ Ensam kom han till j. d. G—11² M. järnhandsk D; knacker p. G—11³ Stå . . . D; drag undan r. F; ifrån dörren reglen G; reglen E; skjut av r. C—11⁴ Ty a. bräcker jag sönder G; speglen E, G.

12³ Men i ä. mig mäldig stängde E; möten F—12⁴ Och . . . E.

13¹ P. d. han lade sin skuldra b. C, E; skullra D; skuldror G; Då lade han sig på s. b. F—13² regel C—F; regler [de] G—13³ stolte C—F—13⁴ O. genast dörren b. s. G.

14¹ J. intet D, E; behaglig C; Just öm och hövlig han intet v. G—14² D. m. er nu så b. E; Om du vill låta dig strax b. F; Ja, männe eder nu vill b. G—14⁴ stövlor E, G; järnstövlar av m. d. F.

15¹ stol han sig satte C; gyllne D, E, G; Då satte han sig på förgyllande s. F; [ner] C, D, E—15² Du är en friare djärv och käck F—15³ svarade stolt och fräck F—15⁴ stövlor E; Jag d. s. ej . . . G—15⁴ Där näst du sett mig för mycket kränkter E.

16¹ D. s. Grimborg skyndade då C; Grimborg sliknade d. D; Grynborg tecknade d. E; Grinneborg vredgades d. F; G. stack an ändå G—16² Sprang upp i . . . F—16³ Med stora . . . F, G; villan E; vila C—16⁴ han rispar illa D, E, G; De fina täcken han rirver illa F.

17¹ Strax så gick det . . . E; Till konungen gick då genast b. F; Till k. gick det genast b. G—17² [sig] våldföra brud F; Att Grindborgs makt vill s. t. b. G—17⁴ Och ingen enda till bistånd i C.

18² Att hjältars gärningar k. b. G—18³

I stålklädnad, men . . . G; passen t. D, F, G; pass in på t. E.

19¹ De stolte hovmän . . . G—19² bryta opp D—19³ hörde D—G; hör dem C—19⁴ Han sad C, D, F.

20² Vars k. h. huggit u. E; Var kämpes huvud högg han av C; Hans kämpars huvud . . . G—20³ gräs och strå E, F, G; vart slag E—20⁴ Snart . . . F, G; [mer] honom ej G; lida torde D.

21¹ [det blev] C—21² [De] C; hundrade C, D—21⁴ O. sig t. a. nu b. C.

22¹ Han tog nu j. C, D, E; Och h. t. så j. G—22² [H. s.] G; min moders land G—22³ Han sade: knappen kan henne höjas G—22⁴ Och intet m. h. [ej] C, E, F; [han] D; Och hennes nattstund ej m. övdes G.

23² Är h. framkom till . . . E; D. modern kom ut och . . . G.

24¹ [mig] E, F; din s. b. D, E—24² gyllene C; härtig smycke C; härlig smycken E, F—24⁴ tycken E, F.

25¹ [att] C—25² E. konungadotter C; konungs dotter F.

26¹ följd E, F—26² vill D; lev och dö E; l. och dö C, D—26³ Och Grynborg sade . . . E—26⁴ helt åt m. g. F.

27³ det månne vara G—27⁴ Ty han h. styrkan . . . G.

28¹ D. hålles G—28² Och hurra . . . C, D; högan torn C; från vaktetorn E; Där hördes ljuda . . . G—28³ man lade G—28⁴ N. midnattstid överbreder E; Och midnattsjorden sig överbredde G.

29¹ Men kors . . . E; [ifrån] C, F; Knappt innan det av östan bry G—29² Den nya d. C, D; hann börja g. C, D; han b. g. F—29³ vapenbrak C—F; Ett rop man hörde bragt över gården G—29⁴ [Av] G; vilket C—G; störde G.

30¹ Kungen med sin svenners hop G—30² På G. g. till ö. E—30³ O. intet E, F, G; ut att våga G.

31¹ sköt C, E; vapen och spjut D, E—31⁴ M. ingen h. där n. s. E; där ingen svara D.

32¹ G. innanför sin v. l. G—32² F. spjut o. pilar D, E, F; F. skott o. pilar i h. s. G; [han] F—32³ H. s. jag skall nu strax uppträda F; H. svarade: genast skall jag utträda G; träda C, D, E—32⁴ M. a. vill . . . G; M. a. mig först bekläda F.

33¹ brud hon var . . . C, D, E, G—33² H. trängde C, E, G; stövlar C, G; stövlorna E—33³ höftet E—33⁴ uppå sitt ställe C, D, E.

34¹ Grynborg steg på sin trappa b. E; Han steg då ut . . . F; Grindborg steg upp . . . G—34² på hjältars sed G—34³ De kämpar r. och [de] . . . F; klyvdes C, D, F; och de kavlar klyvda E; De stupade och rapplade G—34⁴ I blod de badar rätt nu alla G.

35³ blev dem för ö. D; [dem] helt ymkansvärd E—35⁴ budskap föra C.

36¹ trött av slag G; trött av sig E—36² krigshäst G—36³ (Och) själv så red han t. k. C—F; S. redan han till den k. G.

37¹ Själv steg . . . G—37² sviktar E—37³ Och konungens . . . E; voro bleka D—37⁴ Det ansågs . . . E; att mot Grimborg l. D.

38¹ Men säg nu mig, blott s. m. F—38² [O, säg] F; var äro de nu alla D—38⁴ [svar] C—F.

39³ Ja k. sade . . . E—39⁴ O. dän så skall . . . F.

40¹ sin svennehop G—40² Samt . . . E; De höjde svärdén m. övermod G—40³ borggåln C; borgen D; De igenstängde denna borgen G—40⁴ Han h. uppå sin s. s. E; O. sig på sin stridshäst han hastigt s. C;

O. Grindborg genast ut på sin krigshäst s. G.

41² I den av hovmän t. r. C—41⁴ [allena] C.

42² torkade av E; Han strök då blodet . . . F—42³ Och sad t. k. du vore värd F—42⁴ Men för din dotter och för din krona F—42⁴ jag dig vill s. E; vill jag dig G; dotter som j. v. skona D; Vill jag nu hämnas men blott dig s. F.

43² bliv landet kär E—43³ Ej bättre . . . E; Det är väl b. ha d. p. sin s. F—43⁴ Inför min f. E; emot dig s. D, E, F; du mot mig s. C.

44¹ Och G. [han] D; r. hem, han blev i frid C, E; r. hem och blev i f. D, F—44² O. i. enda s. våga röras E—44⁴ han svärdet E.